

Задорожня Р. В.,
здобувач освітнього ступеня «бакалавр»,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро
Науковий керівник:

Карпенко О. М.,
старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро

РОЛЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У ПОПЕРЕДЖЕННІ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ Й ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВУ

У наш час велика кількість людей страждає від домашнього та гендерного насильства. Майже половина населення в Україні потерпала від насилля в сім'ї впродовж свого життя, причому, деякі з них зазнали жорстокого поводження ще у дитячому віці. Особливо цей тягар випадає на невинних жінок та дітей, які в результаті отримують моральні та фізичні травми. На сьогодні, в Україні правоохоронці поширюють проект протидії насильству, через який намагаються попередити громадян про можливі наслідки та як уберегти себе та близьких [4, с. 176].

Домашнє насильство – це злочин, але він підпадає під особливу категорію і потребує особливих підходів. Суспільство повинно усвідомлювати, що про насильство не потрібно мовчати. Деякі особи які піддаються насильству бояться про це розповісти та вважають, що їм не нададуть допомоги. Найперше, куди потрібно звернутись за допомогою – це поліція. Правоохоронці можуть проникати до житла особи без рішення суду у екстрених випадках, пов'язаних із припиненням акту домашнього насильства, у разі небезпеки для життя чи здоров'я постраждалої особи.

Гендерне насильство переважно сприймається як насильство проти жінок, яке чинять зазвичай чоловіки. Насильство по відношенню до жінок є головним фактором смерті та інвалідності серед жінок репродуктивного віку [3, с. 102].

Однією з найголовніших причин гендерно зумовленого насильства є гендерна нерівність у суспільстві, де чоловіки зловживають своєю владою щодо жінок. Слабка стать по всьому світу стає жертвою зґвалтувань та пізнає побутового насилля. Організація «ООН Жінки» зараз проводить інформаційну кампанію «Насильству немає виправдання», яка спрямована на підвищення обізнаності щодо того, чому гендерне насильство – це злочин і необхідно про нього повідомляти [5].

Нині поліція намагається робити все можливе для попередження та протидії будь-якого виду насильства в житті людей. Для цього створені спеціальні проекти щодо боротьби. Одним з таких є «Поліна» – це основа для того, щоб у подальшому виявлення випадків домашнього насильства було своєчасним та дієвим завдяки чіткій взаємодії відповідних служб. «Поліна» працює цілодобово, для її виклику потрібно зателефонувати 102, і оператор, який приймає виклики, самостійно по опису ситуації класифікує, чи це домашнє насильство, і відправить мобільну

бригаду. Якщо під час цього правопорушення є дитина, що є свідком або стосовно неї вчиняли правопорушення, тоді залучається працівник ювенальної превенції. При наявних ознаках кримінального правопорушення – залучаються фахівці слідства та карного розшуку.

Згідно статті 21 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» кожна постраждала особа має право на невідкладний захист, отримання інформації про свої права, соціальні послуги, медичну, соціальну, психологічну допомогу, якими вона може скористатися. Правоохоронці зобов'язані: 1) захищати жінок та дітей; 2) перевіряти наявність можливих фізичних ушкоджень; 3) надавати невідкладну медичну допомогу; 4) затримувати кривдника. Поліцейський обов'язковий повинен урахувати й те, що постраждала особа може боятися розмовляти з ним у присутності кривдника, тому він повинен з повагою і розумінням ставитись до неї та зробити все можливе для захисту особи [2].

Отже, можемо зробити висновок, що роль правоохоронних органів у подоланні насильства відіграє дуже важливу роль для населення. Їх роботу необхідною і потрібною у наш час. Кожна особа за свої неправомірні дії повинна понести відповідальність. Правоохоронці повинні робити все можливе для захисту громадян, навіть у дуже складних випадках. Тому про це непотрібно мовчати, а одразу звертатись до поліції за допомогою.

Список використаних джерел

1. Про Національну Поліцію : Закон України від. 02.07.2015 р. № 580-VIII Відомості Верховної Ради, 2015, № 40-41, ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

2. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради*, 2018, № 5, ст. 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>

3. Український центр соціальних реформ. Економічні наслідки насильства щодо жінок в Україні. UNFPA Ukraine. 18 листопада 2017, 94 с. URL: <https://ukraine.unfpa.org/uk/publications/%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96-%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D0%B6%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%BA-%D0%B2-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96-0>

4. Келлі Ліз. Бачення, новаторство і професіоналізм у боротьбі поліції проти насильства щодо жінок і дітей : посібник для дуже важливих осіб : підготовлено програмою Ради Європи «Поліція і права людини, 1997-2000». 202 с.

5. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція) : довідник для членів парламенту : 108 р. URL: <https://rm.coe.int/1680096e45>